

శైలిరయ సగంహితా పదపాఠః
చతుర్థ కాణ్డే - ప్రథమ ప్రశ్నః

హరిః ఓమ్ ॥ యుక్తానః । ప్రథమమ్ । మనః । తత్త్వాయ । సవితా । ధియః ॥
 అగ్నిమ్ । జ్యోతిః । నిదాయ్యేతిని-చాయ్య । పృథివ్యా । అధి । ఏతి । అభరత్ ॥ యుక్తాయ ।
 మనసా । దేవాన్ । సువః । యతః । ధియా । దివమ్ ॥ బ్రహ్మ । జ్యోతిః । కరిష్యతః ।
 సవితా । ప్రేతి । సువతి । తాన్ ॥ యుక్తేన । మనసా । వయమ్ । దేవస్య । సవితః । సవే ॥
 సువర్గయా యేతి సువః-గేయాయ శక్త్యై ॥ యుక్తాతే । మనః । ఉత । యుక్తాతే । ధియః ।
 విప్రాః । విప్రస్య । బ్రహ్మతః । విప్రశ్రితః ॥ వీతి । హోత్రాః । దధే । వయునా విరితి
 వయున-విత్ । ఏకః । ఇత్ ॥ ౧ ॥ మహి । దేవస్య । సవితః । పరిష్కరితి పరి-స్తతి ॥
 యుతే । వామ్ । బ్రహ్మ । పూర్వమ్ । నమోభిరితినమః-భిః । వీతి । శ్లోకాః । యన్తి । పర్యా
 ఇవ । సూరాః ॥ శృణ్వన్తి । విశ్వే । అమృతస్య । పుత్రాః । ఏతి । యే । ధామాని । దివ్యాని ।
 తస్యః ॥ యస్య । ప్రయాణమితి ప్ర-యానమ్ । అన్వీతి । అన్యే । ఇత్ । యయుః । దేవాః ।
 దేవస్య । మహిమానమ్ । అర్చతః ॥ యః । పార్థివాని । విమమ ఇతి వి-మమే । సః । ఏతతః ।
 రజాగ్ంసి । దేవః । సవితా । మహితవనేతి మహి-త్వనా ॥ దేవ । సవితః । ప్రేతి । సువ ।
 యజ్ఞమ్ । ప్రేతి । సువ ॥ ౨ ॥ యజ్ఞపతిమితి యజ్ఞ-పతిమ్ । భగాయ । దివ్యః । గన్తవ్యః ॥
 కేతహరితి కేత-హః । కేతమ్ । నః । పునాతు । వాచః । పతిః । వాచమ్ । అద్య । స్వదాతి ।
 సః ॥ ఇమమ్ । నః । దేవ । సవితః । యజ్ఞమ్ । ప్రేతి । సువ । దేవాయ వమితి దేవ-
 యువమ్ । సభివిదమితి సభి-విదమ్ । సత్రాణితమితి సత్ర-ణితమ్ । ధనణితమితి ధన-
 ణితమ్ । సువర్ణితమితి సువః-ణితమ్ ॥ ఋచా । స్తోమమ్ । సమితి । అర్చయ । గాయత్రీమ్ ।

సప్తమితిరథమ్-తరమ్ || ఖృషాత్ | గాయత్రీపర్వరీతిగాయత్రీ-పర్వని || దేవస్య | త్వా |
 సప్తమి | ప్రసవపరిప్ర-సప్త | అగ్నిసోమ | భావభావమితిభావ-భావమ్ | పూర్వ |
 వాస్తవ్యామ్ | గాయత్రీతి | పర్వసా | ఏతి | ద్రవీ | అగ్నిరస్యత్ | అగ్ని | అసీ | వారీ || ౨ ||
 అసీ | పుత్రివ్యామ్ | సప్తస్థాదితీ సప్త-స్థాత్ | అగ్నిమ్ | పురీష్యమ్ | అగ్నిరస్యత్ | ఏతి | భర్త |
 వైష్వదేవ | త్వా | పర్వసా | ఏతి | ద్రవీ | అగ్నిరస్యత్ | అగ్ని | అసీ | వారీ | అసీ | త్వయా |
 వయమ్ | సప్తపరిసప్త-స్థా | ఏతి | అగ్నిమ్ | శరీమ | బదీతుమ్ | పురీష్యమ్ | తాగదేవ |
 త్వా | పర్వసా | ఏతి | ద్రవీ | అగ్నిరస్యత్ | పాశ్చీ | అభాయేత్కా-భాయ | సప్తతా | దిభ్రత్ |
 అగ్నిమ్ | పారద్యాయామ్ || తయా | త్యోతి | అప్రమమ్ | ఇత్ | అగ్నిమ్ | భాత్వ | సా | ఏతి |
 భర్త | అనుష్టుప్తేత్యాను-స్టుప్తే | త్వా | పర్వసా | ఏతి | ద్రవీ | అగ్నిరస్యత్ || ౩ ||

|| ఇద్యజ్ఞప్రసవసప్తవారీరానుష్టుప్తేనత్వాపర్వసాశ్రితీతి || ౪ ||

ఇమామ్ | అగ్నిర్భస్మ | రక్షనామ్ | ఋతస్య | పూర్వ | ఆయుషి | విదధేమ | క్వా ||
 తయా | దేవా | సుతమ్ | ఏతి | అభూపు | ఋతస్య | సామస్మ | సరమ్ | అరపన్తిత్కా-రపన్తి ||
 ప్రతూర్తమితిప్ర-తూర్తమ్ | వాణిస్మ | ఏతి | ద్రవ | పరిష్కామ్ | అన్విత | సంవతమితిసమ్-
 వతమ్ || దివి | తే | ఇన్మ | పరమమ్ | అస్తరీక్ష | నాభీ | పుత్రివ్యామ్ | అధీతి | యాసా ||
 యుజ్వాహమ్ | రాసభమ్ | యువమ్ | అస్మిన్ | యామీ | పుష్పద్యహాపిపుష్పే-వహా ||
 అగ్నిమ్ | భర్తమ్ | అస్మయమిత్కా-యమ్ || యోగియాగతియోగి-యోగి | తవ్వరమితి
 తమ-తరమ్ | వాణివాణితివాణి-వాణి | పాపామహే || సభాయ | ఇన్మ | తాతయే ||
 ప్రతూర్తమితి ప్ర-తూర్తమ్ || ౫ || ఏతి | ఇహి | అప్రతూర్తమిత్కా-ప్రతూర్తమ్ | అత్యే |
 రుద్రస్య | గాతపత్వాదితిగాత-పత్వాత్ | మయోభూరితమయ-భూ | ఏతి | ఇహి ||

ఉదా : అస్తరిక్షమ్ : అన్వితి : ఇహి : స్వస్తిగమ్యతిరితిస్వస్తి-గమ్యతి : అభయాని :
 క్షుణ్ణా ॥ పూష్ణ : సయంతేతన-యంతా : సహ ॥ పృథివ్యా : సదస్థాదితీసద-స్థాత్ :
 అగ్నిమ్ : పురీష్యమ్ : అర్థిరస్వత్ : అచ్చ : ఇహి : అగ్నిమ్ : పురీష్యమ్ : అర్థిరస్వత్ : అచ్చ :
 ఇహి : అగ్నిమ్ : పురీష్యమ్ : అర్థిరస్వత్ : భరిష్యామః : అగ్నిమ్ : పురీష్యమ్ : అర్థిరస్వత్ :
 భూమః ॥ అన్వితి : అగ్నిః : ఉషసామ్ : అగ్రీమ్ : అభ్యత్ : అన్వితి : అహాని : ప్రథమః :
 తాతవేదాఇతితాత-వేదాః ॥ అన్వితి : సూర్యస్య ॥ ౬ ॥ పురుత్రేతీపురు-త్రా : చ : రశ్మీన్ :
 అన్వితి : ద్యావాపుథివీఇతిద్యావా-పుథివీ : ఏతి : తతాన ॥ అగత్యేత్యా-గత్య : వాజీ :
 అర్హసః : సర్వా : మృధః : వీతి : ధూనుతే ॥ అగ్నిమ్ : సదస్థాదితీసద-స్థే : మహతి :
 చక్షుషా : నీతి : రిక్షిషతే ॥ అక్రమ్యేత్యా-క్రమ్య : వాజిన్న్ : పృథివీమ్ : అగ్నిమ్ : ఇచ్చ :
 రుదా : త్వమ్ ॥ భూమ్యా : పృథ్వాయ : సః : బ్రాహ్మ : యతః : ఖనామ : తమ్ : వయమ్ ॥
 ద్యా : తే : పృస్థమ్ : పృథివీ : సదస్థమితిసద-స్థమ్ : ఆత్మా : అస్తరిక్షమ్ : సముద్రః : తే :
 యానిః ॥ చిఖ్యాయేతిచి-ఖ్యాయ : చక్షుషా : త్వమ్ : అభీతి : తిష్ఠ ॥ ౭ ॥ పుతన్యతః ॥ ఉదితి :
 క్రామ : మహతే : సౌభగాయ : అస్మాత్ : ఆస్థానాదిత్యా-స్థానాత్ : ద్రవిణోదాఇతిద్రవిణః-
 దా : వాజిన్న్ ॥ వయమ్ : స్యామ : సుమతావితిసు-మతౌ : పృథివ్యా : అగ్నిమ్ :
 ఖనిష్యః : ఉపస్థాత్ప-స్థే : అస్యాః ॥ ఉదితి : అక్రమీత్ : ద్రవిణోదా ఇతి ద్రవిణః-దా :
 వాజీ : అర్వా : అతః : సః : లోకమ్ : సుకృతమితిసు-కృతమ్ : పృథివ్యా ॥ తతః : ఖనేమ :
 సుప్రతీకమితిసు-ప్రతీకమ్ : అగ్నిమ్ : సువః : రుహణాః : అధీతి : నాకే : ఉత్తమఇత్యుత్-
 తమ్ ॥ అహ : దేవీ : ఉపేతి : గృజ : మధుమతీరితిమధు-మతీః : అయన్తాయ : ప్రణాభ్యిప్ర-
 తార్థ ॥ తాసామ్ : స్థానాత్ : ఉదితి : జిహ్వాత్ : ఉషధయః : సుపిప్పలాఇతిసు-పిప్పలా ॥

జుమ్మి ॥ ౧౫ ॥ అగ్నిమ్ । మనసా । పుతేన । ప్రతిక్షుప్తమితీ । ప్రతి-క్షుప్తమ్ । అపవాది ।
 విశ్వమ్ ॥ పుదుమ్ । తిరత్వా । వయసా । భూవాన్తమ్ । వ్యరభమ్ । అన్నమ్ । రభసమ్ ।
 విదానమ్ ॥ ఏతీ । త్వా । జుమ్మి । వచసా । పుతేన । అరక్షసా । మనసా । తత్ । అప్తస్య ॥
 మధ్యత్తీరితిమధ్య-త్తీ । స్పృహాయద్వ్యతిస్పృహాయత్-వ్యతి । అగ్నిమ్ । న । అధిష్ఠానాత్పరి-
 మృతే । తనువా । అరహ్యాషాః ॥ పరితీ । వాఃపతిరితివాః-పతిః । కమః । అగ్నిమ్ ।
 హవ్యానీ । అక్రమీత్ ॥ దధత్ । రత్నాని । ధాతుషీ ॥ పరితీ । త్వా । అగ్నిమ్ । పురీమ్ । పయమ్ ।
 విప్రమ్ । సహస్య । ధీమహి ॥ ధృవద్వ్యతిధృవత్-వ్యతి । దివేదీవతిరిదీ-దివే ।
 భేత్తారీమ్ । భర్తారావతతిభర్తార-వతః ॥ త్వమ్ । అగ్నిమ్ । ద్యుధిరితి ద్యు-ధిః । త్వమ్ ।
 అచుచుక్షణః । త్వమ్ । అధ్యుజత్యత్-భ్యః । త్వమ్ । అశ్వనః । పరి ॥ త్వమ్ । వనేభ్యః । త్వమ్ ।
 ఉపదీభ్యఃత్యోపది-భ్యః । త్వమ్ । నృదామ్ । నృపతతిన్య-పతే । జాయసే । కురీ ॥ ౧౬ ॥

॥ ప్రతూర్వన్నార్యస్యతిష్ఠతిమర్మిభేత్తారంవిగోశతిశ్చ ॥ ౨ ॥

దేవస్య । త్వా । సవితుః । ప్రసవతిప్ర-సవే । అశ్వినోః । జామాభ్యామితిజామా-
 భ్యామ్ । పూప్తః । హస్తాభ్యామ్ । పృథివ్యాః । సధస్తతిసధ-స్తే । అగ్నిమ్ । పురీష్మమ్ ।
 అగ్నిరస్యత్ । ఖనామి ॥ జ్యోతిష్మన్తమ్ । త్వా । అగ్నిమ్ । సుప్రతీకమితీను-ప్రతీకమ్ । అజగ్రేణ ।
 భానునా । దీర్ధానమ్ ॥ శివమ్ । ప్రజాభ్యతిప్ర-జాభ్యః । అహిగోసన్తమ్ । పృథివ్యాః ।
 సధస్తతిసధ-స్తే । అగ్నిమ్ । పురీష్మమ్ । అగ్నిరస్యత్ । ఖనామి ॥ అపామ్ । పృష్ఠమ్ । అసి ।
 సప్రథాతిస-ప్రథాః । ఉరు । అగ్నిమ్ । భరిష్మత్ । అపరావపిష్ఠమిత్యపరా-వపిష్ఠమ్ ॥
 వర్ధమానమ్ । మహాః । ఏతీ । చ । పుష్కరమ్ । దివః । మాత్రయా । చరితా । ప్రభస్య ॥
 శర్మ । చ । స్థః ॥ ౧౭ ॥ వర్మ । చ । స్థః । అచీద్రేతి । ఖనామి । ఇతి । ఉభేతి ॥

వ్యవస్థాపితః । సమితిః । వసాధామ్ । భర్తమ్ । అగ్నిమ్ । పురీషీమ్ ॥ సమితిః । వసాధామ్ ।
 సువర్చిదేతసుమః-విదాః । సమీర్చితః । ఉరసాః । త్వహే ॥ అగ్నిమ్ । అహః । ఇంద్రావ్యవీరితః ।
 జ్యోతిష్మన్తమ్ । అజస్రమ్ । ఇత్ ॥ పురీష్యః । అసి । విశ్వధరాజితధిశ్వ-భిరా ॥ అభిర్యా ।
 త్వా । ప్రథమః । నిరితి । అమన్తత్ । అగ్నే ॥ త్వామ్ । అగ్నే । పుష్కరాత్ । అధీతః । అభిర్యా ।
 నిరితి । అమన్తత్ ॥ మూర్ధ్నః । విశ్వస్య । వాసుతః ॥ తమ్ । ఉత్ । త్వా । దధ్యత్ । ఋషీః । పుత్రాః ।
 ఈధే ॥ ౧౧ ॥ అభిర్యదాః ॥ పృత్రహామితివృత-హసేమ్ । పురన్తరమితపురమ్-ధరమ్ ॥
 తమ్ । ఉత్ । త్వా । ప్రాథ్యః । పృషాః । సమితిః । ఈధే । ద్రస్యహస్తమమితదస్య-హస్తమమ్ ॥
 ధనన్తాయమితధనమ్-జయమ్ । రణరణజతిరణీ-రణే ॥ నీదః । హోతా । స్వే । ఉత్ । లోకే ।
 చిక్రిత్వాన్ । సారయ । యజ్ఞమ్ । సుశ్చుతస్యేతసు-శ్చుతస్య । యోసో ॥ దేవావీరితదేవ-అవీః ।
 దేవాన్ । హవిషా । యజాసి । అగ్నే । బృహత్ । యజమానే । వయః । భాః ॥ నీతి । హోతా ।
 హోతృషదనజతిహోతృ-సదనే । విదానః । త్వహే । దీదివాన్ । అసరత్ । సుర్యజితసు-
 రక్షః ॥ అదర్శవ్రతప్రమతిరిత్యదర్శవ్రత-ప్రమతిః । వసీష్ఠః । సహస్రమృరజిత సహస్రమ్-
 భరః । కుచిజిహ్వాజతికుచి-జిహ్వా । అగ్నిః ॥ సమితిః । నీదస్య । మహాన్ । అసి । శోచస్య ॥ ౧౨ ॥
 దేవవీతమజితదేవ-వీతమః ॥ వీతి । ధూమమ్ । అగ్నే । అరుషమ్ । మియేధ్యః । సృజ ।
 ప్రశస్తేతిప్ర-శస్త । దర్శశతమ్ ॥ జనీప్య । హి । జేన్యః । అగ్రే । అవేన్నీమ్ । వీతాః । వీతేమ్ ।
 అరుషః । వసేషు ॥ దమేదమజితదమే-దమే । సప్త । రత్నా । దధానః । అగ్నిః । హోతా ।
 నీతి । ససాద । యజీయాన్ ॥ ౧౩ ॥ స్థతూధేశోచస్యసప్తవిగంకతిశ్చ ॥ ౩ ॥

సమితిః । తే । వాయుః । మాతరిశ్వా । దధాతు । ఉత్తానాయాజత్యుత్-తానాయే ।
 హృదయమ్ । యత్ । విరస్థమితివి-రిస్థమ్ ॥ దేవాసోమ్ । యః । చరతి । ప్రాణభేదేతి ప్ర-

అనధేన | తస్మై | చ | దేవి | వషట్ | అస్తు | తుభ్యమ్ || సుజాత ఇతి సు-జాతః | జ్యోతిషా | సహ
శర్మ | వరూథమ్ | ఏతి | అసదృః | సువః || వాసః | అగ్నే | విశ్వరూపమితీ విశ్వ-రూపమ్ |
సమితీ | వ్యయస్త్వ | విభావసో ఇతి విభా-వసో || ఉదితి | ఉ | తిష్ఠ | స్వధ్వరీతి సు-అధ్వర |
అవ | నః | దేవ్యా | భృషా || దృశే | చ | భాసా | బ్రాహ్మతా | సుతుత్పనిరితి సు-తుత్పనిః | ఏతి |
అగ్నే | యాహి | సుశస్తిధిరితి సుశస్తి-భిః || ౧౪ || ఉర్ధ్వ | ఉ | స్వీతి | నః | ఉతయే | తిష్ఠ |
దేమః | న | సవితా || ఉర్ధ్వ | వాఙ్మయ | సవితా | యత్ | అశ్శిధిరిత్యశ్శి-భిః | వాఘద్విరితి
వాఘత్-భిః | విహ్వయామహా ఇతి వి-హ్వయామహే || సః | జాతః | గర్భః | అసి |
రోదస్యాః | అగ్నే | చారుః | విభృత ఇతి వి-భృతః | ఉపధీమ || చిత్రః | శిశుః | పరీతి |
తమాగేంసి | అక్తః | ప్రేతి | మాతృభ్య ఇతి మాతృ-భ్యః | అధీతి | కనిక్రదత్ || ౧౫ || స్థిరః |
భవ | వీధ్వభ్య ఇతి వీధు-అభ్యః | అశుః | భవ | వాజీ | అర్హస్మి || పృథుః | భవ | సుపద ఇతి సు-
సదః | త్వమ్ | అగ్నేః | పురీషవాహన ఇతి పురీష-వాహనః || శివః | భవ || ౧౬ || ప్రజాభ్య ఇతి ప్ర-
జాభ్యః | మాసుపీభ్యః | త్వమ్ | అశ్శిరః || మా | ద్యావాపృథివీ ఇతి ద్యావా-పృథివీ | అభీతి |
శూశుచః | మా | అన్తరిక్షమ్ | మా | వనస్పతీన్ || ప్రేతి | ఏతు | వాజీ | కనిక్రదత్ | నానదత్ |
రాసభః | పత్వా || భరన్ | అగ్నిమ్ | పురీష్యమ్ | మా | పాది | ఆయుషః | పురా || రాసభః |
వామ్ | కనిక్రదత్ | సుయుక్త ఇతి సు-యుక్తః | వృషణా | రథే || సః | వామ్ | అగ్నిమ్ |
పురీష్యమ్ | అశుః | దూతః | వహాత్ | ఇతః || వృషా | అగ్నిమ్ | వృషణమ్ | భరన్ | అపామ్ |
గర్భమ్ | సముద్రియమ్ || అగ్నే | ఏతి | యాహి || ౧౭ || వీతయే | ఋతమ్ | నత్యమ్ ||
ఉపధయః || ప్రతీతి | గృహీత | అగ్నిమ్ | ఏతమ్ | శివమ్ | ఆయన్తమిత్యాయన్తమ్ | అభీతి |
అత్ర | యుష్మాన్ || పృథ్వీనితి వి-అన్యన్ | విత్వా | అమతీః | అరాతీః | నివీధన్వితి వి-

సీదన్నే । నః । అపేతి । దుర్మతిమితిదుః-మతిమ్ । పానత్ ॥ ఓషధయః । ప్రతిత్ ।
మోదధ్వమ్ । ఏనమ్ । పుష్పావతీరితిపుష్ప-వతీః । సుపిప్పలాఇతిసు-పిప్పలా ॥ అయమ్ ।
వః । గర్భః । ఋత్వియః । ప్రత్నమ్ । సదస్థమితిసద-స్థమ్ । ఏతి । అనదత్ ॥ ౧౩ ॥

॥ సుశస్తిభిశ్చివోభవయాహిషట్రిగంశచ్చ ॥ ౪ ॥

వీతి । పాతసా । పృథునా । శోకుచానః । బాధస్య । ద్విషః । రక్షసః । అమీవా ॥
సుశర్మణఇతిసు-శర్మణః । బృహతః । శర్మణీ । స్యామ్ । అగ్నిః । అహమ్ । సుపావస్యేతి సు-
పావస్య । ప్రణీతావితిప్ర-నీతా ॥ అవః । హి । స్థ । మయోభవతిమయః-భవః । తా ।
నః । ఉర్దే । దధాతన ॥ మహా । రణాయ । చక్షసే ॥ యః । వః । శివతమితిశివ-తమః ।
రసః । తస్య । భాజయత । ఇహ । నః ॥ ఉశతీః । ఇవ । మాతరః ॥ తస్మై । అరమ్ । గమామ ।
వః । యస్య । క్షయాయ । జిన్వథ ॥ అహః । జనయథ । చ । నః ॥ మిత్రః ॥ ౧౪ ॥ సగంసృష్టేతిసమ్-
సృష్ట్య । పృథివీమ్ । భూమీమ్ । చ । జ్యోతిషా । సహ ॥ సుజాతమితిసు-జాతమ్ । జాతవేద
సమితిజాత-వేదనమ్ । అగ్నిమ్ । వైశ్వానరమ్ । విభుమితివి-భుమ్ ॥ అయజ్ఞాయ । త్వా ।
సమితి । సృజామి । ప్రజాభ్యఇతిప్ర-జాభ్యః ॥ విశ్వే । త్వా । దేవాః । వైశ్వానరాః । సమితి ।
సృజన్తు । ఆసుష్మభేనేత్యాసు-స్మభేన । ఛన్దసా । అక్షిరస్వత్ ॥ రుద్రాః । సమ్మృత్యేతిసమ్-మృత్యు ।
పృథివీమ్ । బృహత్ । జ్యోతిః । సమితి । ఈధిరే ॥ తేషామ్ । భానుః । అజస్రః । ఇత్ । శుక్రః ।
దేవేషు । రోచత ॥ సగంసృష్టామితి సమ్-సృష్టామ్ । వసుభిరితివసు-భిః । రుద్రైః । ధీరైః ।
కర్తవ్యమ్ । మృదీమ్ ॥ హస్తాభ్యామ్ । మృదీమ్ । కృత్వా । సినివాళీ । కరోతు ॥ ౧౫ ॥ తామ్ ॥
సినివాళీ । సుకపర్వేతిసు-కపర్వా । సుకురీరేతిసు-కురీరా । స్వావశేతిసు-వావశా ॥ సా ।
కుభ్యమ్ । అదితే । మహా । ఏతి । ఉభామ్ । దధాతు । పాస్తయోః ॥ ఉభామ్ ॥ కరోతు ।

శక్తిః । భావోద్భావితీ భావో-ద్భావీ । అదీతిః । స్థియా ॥ మూతాః । పుత్రమి । యథా ।
 ఉత్తమ ఉత్తమ-స్థిః । సా । అగ్నిమ్ । దిభ్యుః । గన్తీ । ఆ ॥ ముఖస్యః । శిరః । అగ్నిః । యజ్ఞస్యః ।
 పదే ఐతి । స్థా ॥ వసమః । త్వా । కృత్యస్య । గ్రాయత్రేణ । ఛస్తసా । అగ్నిరస్యత్ । పృథివీ ।
 అగ్నిః । రుద్రాః । త్వా । కృత్యస్య । త్రైపుభేన । ఛస్తసా । అగ్నిరస్యత్ । అస్తరిక్షమ్ । అగ్ని ॥ ౨౦ ॥
 అదిత్యాః । త్వా । కృత్యస్య । జాగతేన । ఛస్తసా । అగ్నిరస్యత్ । వ్యాః । అగ్నిః । విశ్వే । త్వా ।
 దేవాః । వైశ్వానరాః । కృత్యస్య । అనుష్ఠుభేనేత్యాను-స్థుభేన । ఛస్తసా । అగ్నిరస్యత్ । దిశః ।
 అగ్నిః । ధ్రువాః । అగ్నిః । ధారయే । మయి । ప్రజామితీప్ర-జామ్ । గ్రాయాః । పోషిమ్ । గౌపత్యమ్ ।
 సువీర్యమితీను-వీర్యమ్ । సజాతానితీన-జాతాన్ । యతమానాయ । అదిత్యై । రాస్మా । అగ్నిః ।
 అదీతిః । తే । ధిమ్ । గృహ్యతు । పాక్ష్యేన । ఛస్తసా । అగ్నిరస్యత్ ॥ కృత్యాయే । సా । మహిమ్ ।
 ఉతామ్ । మృన్మయ్యామితీమృత్-మయామ్ । యాసీమ్ । అగ్నయే ॥ తామ్ । పుత్రేభ్యః । సమ్ ।
 ప్రేతీ । అయచ్చత్ । అదీతిః । శ్రవయాన్ । ఇతి ॥ ౨౧ ॥

॥ మిత్రాకరోత్తస్తరిక్షమనిప్రచత్వారిచ ॥ ౨౧ ॥

వసమః । త్వా । ధూప్రయస్య । గ్రాయత్రేణ । ఛస్తసా । అగ్నిరస్యత్ । రుద్రాః । త్వా ।
 ధూప్రయస్య । త్రైపుభేన । ఛస్తసా । అగ్నిరస్యత్ । అదిత్యాః । త్వా । ధూప్రయస్య । జాగతేన ।
 ఛస్తసా । అగ్నిరస్యత్ । విశ్వే । త్వా । దేవాః । వైశ్వానరాః । ధూప్రయస్య । అనుష్ఠుభేనేత్యాను-
 స్థుభేన । ఛస్తసా । అగ్నిరస్యత్ । ఇన్ద్రాః । త్వా । ధూప్రయతు । అగ్నిరస్యత్ । విష్ణుః । త్వా ।
 ధూప్రయతు । అగ్నిరస్యత్ । వరుణాః । త్వా । ధూప్రయతు । అగ్నిరస్యత్ । అదీతిః । త్వా । దేవీ ।
 విశ్వదేవ్యావతీరితీవిశ్వదేవ్య-వతీ । పృథివ్యాః । సధస్థితీసధ-స్థి । అగ్నిరస్యత్ । ఇనతుః ।
 అరతుః । దేవాసామ్ । త్వా । పత్నీ ॥ ౨౨ ॥ దేవీ । విశ్వదేవ్యావతీరితీవిశ్వదేవ్య-వతీ ।

పుష్పివా. సుధస్థులను సుధ-స్థే. అగ్నిరస్తు. దుధకు. ఉభే. దిషహా. త్వా. దేవీ. విశ్వదేవ్యావతీరిత విశ్వదేవ్య-వతీ. పుష్పివా. సుధస్థులను సుధ-స్థే. అగ్నిరస్తు. అగ్నితీ. ఇన్ధరామ్. ఉభే. గా. త్వా. దేవీ. విశ్వదేవ్యావతీ రితవిశ్వదేవ్య-వతీ. పుష్పివా. సుధస్థులను సుధ-స్థే. అగ్నిరస్తు. ఉభే. వదోత్రయ. అనయ. త్వా. దేవీ. విశ్వదేవ్యావతీరితవిశ్వదేవ్య-వతీ. పుష్పివా. సుధస్థులను సుధ-స్థే. అగ్నిరస్తు. పరస్తు. ఉభే. మిత్ర. ఏతామ్. ఉభామ్. పర. ఏషా. మా. భేది. ఏతామ్. తే. పరితీ. దదామి. అగ్నిత్యే. అగ్నితీ. ఇమామ్. ౨౩. మహివా. దిషమ్. మిత్ర. ఇభావ. సుప్రథావతీస-ప్రధా. ఉత. శ్రవసా. పుష్పిమీమ్. మిత్రస్య. చరప్రదీధృతవతీచరప్రదీ-ధృతః. శ్రవః. దేవస్య. సానసిమ్. ద్రుమ్నమ్. రిత్రశ్రవస్తమమితీరిత్రశ్రవః-తమమ్. దేవః. త్వా. సవితా. ఉదితీ. వపతు. సుప్రాదిరితీసు-ప్రాడి. స్వజ్జరిరితీసు-అజ్జరి. సుబాహురితీసు-బాహు. ఉత. శక్య. అపద్యమానా. పుష్పివి. ఆశా. దిశ. ఏతీ. పుణ. ఉదితీ. తిష్ఠ. బృహతీ. భవ. ఉర్వా. తిష్ఠ. ద్రువా. త్వమ్. వసవః. త్వా. ఏతీ. చృన్తన్తు. గాయత్రేణ. ఛన్దసా. అగ్నిరస్తు. రుద్రా. త్వా. ఏతీ. చృన్తన్తు. త్రైమ్యభేన. ఛన్దసా. అగ్నిరస్తు. అదిత్యా. త్వా. ఏతీ. చృన్తన్తు. జాగతేన. ఛన్దసా. అగ్నిరస్తు. విశ్వే. త్వా. దేవా. వైశ్వానరా. ఏతీ. చృన్తన్తు. అనుష్ఠాభేనేత్యాను-స్థుభేన. ఛన్దసా. అగ్నిరస్తు. ౨౪.

॥ పత్నీరిమాగోంరుద్రాస్వా ౨ ౨ చృన్తన్వేకాన్న విగోంతతిశ్చ ॥ ౬ ॥

సహా. త్వా. అగ్నే. ఋతవః. వర్తయన్తు. సంవత్సరావతీసమ్-వత్సరా. ఋషయః. యావీ. సత్యా. సమితీ. దివ్యేన. దీదిహి. రోచనేన. విశ్వా. ఏతీ. భాహి. ప్రదిశ. ఇతి. ప్ర-దిశః. పుష్పివా. సమితీ. చ. ఇద్యన్తు. అగ్నే. ప్రేతీ. చ. తోధయ.

ఏనమ్ । ఉదితి । చ । తిష్ఠ । మహతే । సౌభగాయ ॥ మా । చ । రిషత్ । ఉపసత్తేత్కృప-సత్తా ।
 తే । అగ్నే । బ్రహ్మణః । తే । యశసః । సస్తు । మా । అన్యే ॥ త్వామ్ । అగ్నే । పృథితే ।
 బ్రాహ్మణాః । ఇమే । శివః । అగ్నే ॥ ౨౫ ॥ సంవరణాంతసమ్-వరణి । భవ । నః ॥ సపత్న
 పాతసపత్న-చ । నః । అభిమాతితిదిత్యభిమాతి-తిత్ । చ । స్వే । గయే । జాగ్రహి । అథయధు
 నిత్యప-యుచ్చన్న ॥ ఇహ । ఏవ । అగ్నే । అధీతి । ధారయ । రయమ్ । మా । త్వా । నీతి ।
 క్షన్ । పూర్వచితతపూర్వ-చిత । నితారిణాని-కారిణా ॥ క్షతమ్ । అగ్నే । సుయమమితమ-
 యమమ్ । అస్తు । తుభ్యమ్ । ఉపసత్తేత్కృప-సత్తా వర్తతామ్ । తే । అనిష్ఠతః ॥ క్షతే । అగ్నే ।
 స్వాయురితిను-అయుః । సమితి । రభస్వ । మిత్రే । అగ్నే । మిత్రధేయంతమిత్ర-ధేయే ।
 యతస్వ ॥ సజాతానామితిస-జాతానామ్ । మధ్యమస్థాంతమధ్యమ-స్థాః ఏధి । రాజ్ఞామ్ ।
 అగ్నే । విహవ్యంతివి-హవ్యః । దీదిహి । ఇహ ॥ అతీతి ॥ ౨౬ ॥ నిహః । అతీతి । ద్విధః ।
 అతీతి । అచిత్తిమ్ । అతీతి । అరాతిమ్ । అగ్నే ॥ విశ్వా । హి । అగ్నే । దురితేతిదుః-ఇతా ।
 సహస్వ । అథ । అన్యభ్యమిత్యన్య-భ్యమ్ । సహవీరామితిసహ-వీరామ్ । రయమ్ । దాః ॥
 అనార్ధవ్యంత్యనా-ధ్వన్యః । జాతవేదాంతజాత-వేదాః । అనిష్ఠతః । విరాడితివి-రాట్ । అగ్నే
 క్షతభృదితిక్షత-భృత్ । దీదిహి । ఇహ ॥ విశ్వాః । అశాః ॥ ప్రముఖన్నితిప్ర-ముఖన్న ।
 మానుషీః । భియః । శివాభిః । అద్య । పరీతి । ప్రాహి । నః । వృధే ॥ భృహస్పతే । సవితః ।
 జోధయ । ఏనమ్ । సగంశితమితిసమ్-శితమ్ । చిత్ । సస్తరామితిసమ్-తరామ్ । సమితి ।
 శిశాధి ॥ వర్తయ । ఏనమ్ । మహతే । సౌభగాయ ॥ ౨౭ ॥ విశ్వే । ఏనమ్ । అన్వీతి । మదస్తు ।
 దేవాః ॥ అముత్రభూయాదిత్యముత్ర-భూయాత్ । అథ । యత్ । యమస్య । భృహస్పతే ।
 అభిశస్తిరిత్య భి-శస్తిః । అముఖ్యః ॥ ప్రతీతి । బ్రహ్మాతామ్ । అశ్విన్ । మృత్యుమ్ । అస్మాత్ ।

దేవానామ్ । అగ్నే । భిషజ్ । శచీభిరితిశచి-భిః ॥ ఉదితి । వయమ్ । తమసః । పరీతి ।
పశ్యంతః । జ్యోతిః । ఉత్తరమిత్యత్-తరమ్ ॥ దేవమ్ । దేవత్రేతీదేవ-త్రా । సూర్యమ్ । అగన్య
జ్యోతిః । ఉత్తరమిత్యత్-తరమ్ ॥ ౨౮ ॥

॥ ఇమేకివోఅగ్నేతి సౌభగాయచతుస్త్రిగంతపు ॥ ౩౦ ॥

ఉర్వాః । అస్య । సమిధఇతిసమ్-ఇధః । భవన్తి । ఉర్వా । కుత్రా । శోచీగంషే ।
అగ్నేః ॥ ద్యుమభ్యమతీద్యుమత్-తమా । సుప్రతీకస్యతీసు-ప్రతీకస్య । సూనో ॥ తమాసస్తా
దితితనూ-నపాత్ । అసురః । విశ్వవేదాఇతివిశ్వ-వేదాః । దేవః । దేవేషు । దేవః ॥ పథః ।
ఏతి । అనక్తి । మధ్వా । ఘృతేన ॥ మధ్వా । యజ్ఞమ్ । సక్షసే । ప్రీడానః । సరాశగంసః ।
అగ్నే ॥ సుకృదితిసు-కృత్ । దేవః । సవితా । విశ్వవారఇతివిశ్వ-వారః ॥ అచృ । అయమ్ ।
ఏతి । తవసా । ఘృతేన । ఈదానః । వహ్నిః । నమసా ॥ అగ్నిమ్ । స్రుచః । అధ్వరేషు ।
ప్రయధ్వితిప్రయత్-సు ॥ సః । యక్షత్ । అస్య । మహిమానమ్ । అగ్నేః । సః ॥ ౩౧ ॥ ఈమ్ ।
మన్దాసు । ప్రయసః ॥ వసుః । చేతిష్ఠః । వసుధాతమఇతివసు-ధాతమః । చ ॥ ద్వారః ।
దేవీః । అన్వితి । అస్య । విశ్వే । వ్రతా । దదన్తే । అగ్నేః ॥ ఉరువ్యచసఇత్యురు-వ్యచసః । ధామ్నా ।
పశ్యమానాః ॥ తేఇతి । అస్య । యోషణేఇతి । దివ్యేఇతి । న । యోనో । ఉషాసానక్తా ॥
ఇమమ్ । యజ్ఞమ్ । అవతామ్ । అధ్వరమ్ । సః ॥ దైవ్యా । హోతారౌ । ఉర్వమ్ । అధ్వరమ్ ।
సః । అగ్నేః । జిహ్వమ్ । అభీతి । గృణీతమ్ ॥ కృణుతమ్ । సః । స్వప్తిమితిసు-ఇప్తిమ్ ॥ తిస్రః ।
దేవీః । బర్హిహః । ఏతి । ఇదమ్ । సదన్తు । ఇదా । సరస్వతీ ॥ ౩౨ ॥ భారతీ ॥ మహీ । గృణానా ॥
తత్ । సః । కురీపమ్ । అద్యుతమ్ । పురుక్షు । త్వష్టా । సువీరమితిసు-వీరమ్ ॥ రాయః ।
పోషమ్ । వీతి । స్వతు । నాభీమ్ । అస్మేఇతి ॥ వసన్తుతే । అవేతి । నృజ । రరాణః । త్వహే ।

దేవేషు ॥ అగ్నిః । హవ్యమ్ । శమితా । సూదయాతి ॥ అగ్నే । స్వాహా । కృణుహి ।
జాతవేదఇతిజాత-వేదః । ఇన్ద్రాయ । హవ్యమ్ ॥ విశ్వే । దేవాః । హవిః । ఇదమ్ । జుప్తన్తామ్ ॥
హిరణ్యగర్భఇతిహిరణ్య-గర్భః । సమితి । అవర్తత । అగ్నే । భూతస్య । జాతః । పతిః । ఏకః ।
అసీత్ ॥ సుః । దాధార । పృథివీమ్ । ద్యామ్ ॥ ౩౧ ॥ ఉత । ఇమామ్ । కన్ఠి । దేవాయ ।
హవిషా । విధేమ ॥ యః । ప్రాతరతిప్ర-అసతః । నిమిషతతిని-మిషతః । మహిత్వతిమహి-
త్యా । ఏకః । ఇత్ । రాజా । జగతః । బ్రహ్మ ॥ యః । ఈశ । అస్య । ద్విపదఇతిద్వి-పదః । చతు-
ష్పదఇతిచతుః-పదః । కన్ఠి । దేవాయ । హవిషా । విధేమ ॥ యః । అత్తరాత్యోత్త-రా ।
బలరాఇతిబల-రాః । యస్య । విశ్వే । ఉపాసతత్యుప-అసతే । ప్రశిష్యమితిప్ర-శిష్యమ్ ।
యస్య । దేవాః ॥ యస్య । ధాయా । అమృతమ్ । యస్య । మృత్యుః । కన్ఠి । దేవాయ । హవిషా ।
విధేమ ॥ యస్య । ఇమే । హిమవన్తఇతిహిమ-వన్తః । మహిత్వతిమహి-త్యా । యస్య । సముద్రమ్ ।
రసయా । సహ ॥ ౩౨ ॥ అహః ॥ యస్య । ఇమాః । ప్రదిశఇతిప్ర-దిశః । యస్య । బాహూఇతి ।
కన్ఠి । దేవాయ । హవిషా । విధేమ ॥ యమ్ । క్రన్తనీఇతి । అవసా । తస్తభానేఇతి । అభ్యైక్షేతా-
మిత్యభి-ఇక్షేతామ్ । మనసా । రేజమానేఇతి ॥ యత్ర । అధీతి । సూరః । ఉదితావిత్యుత్-ఇతౌ ।
వ్యేతీతి వి-ఏతి । కన్ఠి । దేవాయ । హవిషా । విధేమ ॥ యేన । ద్యౌః । ఉగ్రా । పృథివీ । చ ।
ధృధే ఇతి । యేన । సువః । స్తభితమ్ । యేన । నాకః ॥ యః । అన్తరిక్షే । రజసః । విమానఇతి
వి-మానః । కన్ఠి । దేవాయ । హవిషా । విధేమ ॥ ఆపః । హ । యత్ । మహతీః । విశ్వమ్ ॥ ౩౩ ॥
అయన్న్ । దక్షమ్ । దధానాః । జనయన్తీః । అగ్నిమ్ ॥ తతః । దేవానామ్ । నిరితి । అవర్తత ।
అసుః । ఏకః । కన్ఠి । దేవాయ । హవిషా । విధేమ ॥ యః । చిత్ । ఆపః । మహినా । పర్యపత్యదితి
పరి-అపత్యత్ । దక్షమ్ । దధానాః । జనయన్తీః । అగ్నిమ్ ॥ యః । దేవేషు । అధీతి । దేవః ।

ఏతః । అసీత్ । కస్మిన్ । దేవాయ । పావిషా । విధేమ ॥౩౪॥

॥అగ్నిస్సునరస్తతీద్యాగంసపావిశ్వాతున్రిగంశచ్చ ॥౩౫॥

అహుతిమిత్యా-హుతిమ్ అగ్నిమ్ । ప్రయుజమితిప్ర-యుజమ్ । స్వాహా । మనః ।
మేధామ్ । అగ్నిమ్ । ప్రయుజమితిప్ర-యుజమ్ । స్వాహా । రితమ్ । విశ్వాతమితివి-శ్వాతమ్ ।
అగ్నిమ్ । ప్రయుజమితిప్ర-యుజమ్ । స్వాహా । వాచః । విద్యుతిమితివి-ద్యుతిమ్ । అగ్నిమ్ ।
ప్రయుజమితిప్ర-యుజమ్ । స్వాహా । ప్రతాపతయతిప్రతా-పతయే । మనవే । స్వాహా ।
అగ్నియే । వైశ్వానరాయ । స్వాహా । విశ్వే । దేవస్య । నేతుః । మర్తః । పృథీత । సఖమ్ । విశ్వే ।
రాయః । ఇషుధ్యసి । ద్యుమ్నమ్ । పృథీత । పుష్కనే । స్వాహా । మా । స్వీతి । భిత్తాః । మా ।
స్వీతి । రిషే । ద్యుగంపాస్య । వీదయస్య । సు ॥ అమృ । ధృష్ట । వీరయస్య ॥౩౬॥ అగ్నిః । చ ।
ఇదమ్ । కరిష్యథః ॥ ద్యుగంపాస్య । దేవి । పృథివి । స్వస్త్వయే । ఆసురీ । మాయా । స్వధయేతి
స్వ-ధయా । కృతా । అసి ॥ అష్టమ్ । దేవానామ్ । ఇదమ్ । అస్తు । హవ్యమ్ । అరిష్టా । త్వమ్ ।
ఉదితి । ఇహ । యజ్ఞే । అస్మిన్ ॥ మిత్ర । ఏతామ్ । ఉభామ్ । తప । ఏషా । మా । భేది ॥
ఏతామ్ । తే । పరీతి । దదామి । అభిత్వే ॥ ద్రవన్నఇతిరు-అన్నః । సర్పిరాసుతిరితిసర్పి-
అసుతిః । ప్రత్నః । హోతా । వరేణ్యః ॥ సహసః । పుత్రః । అద్యుతః ॥ పరస్యాః । అధీతి ।
సంవతసతిసమ్-వతః । అవరాన్ । అభి । ఏతి ॥౩౭॥ తర । యత్ర । అహమ్ । అస్మి ।
తాన్ । అవ ॥ పరమస్యాః । పరావతసతిపరా-వతః । రోహిదశ్వఇతిరోహిత్-అశ్వః । ఇహ
ఏతి । గమి ॥ పురీష్యః । పురుప్రియఇతిపురు-ప్రియః । అగ్నే । త్వమ్ । తర । మృధః ॥
సీద । త్వమ్ । మాతుః । అస్యాః । ఉపస్థఇత్తుప-స్థే । విశ్వని । అగ్నే । వయునాని । విద్యాన్ ॥
మా । ఏనామ్ । అర్పిషా । మా । తపసా । అభీతి । శూశుచః । అన్తః । అస్యామ్ । శుక్రత్యేతితి

సర్వమ్ । తమ్ । మస్మసా । కురు ॥ సగంశితమితిసమ్-శితమ్ । మే । బ్రహ్మ । సగంశిత
మితిసమ్-శితమ్ । వీర్యమ్ । బలమ్ ॥ సగంశితమితిసమ్-శితమ్ । క్షతమ్ । తిష్ఠ । యస్య ।
అహమ్ । అస్మి । పురోహితఇతిపురః-హితః ॥ ఉదితి । ఏప్రామ్ । బాహూఇతి । అతిరమ్ ।
ఉదితి । వర్చః । ఉదితి । ఉ । బలమ్ ॥ క్షిణమ్ । బ్రహ్మదా । అమిత్రాన్ । ఉదితి । సయామ్ ॥ ౪౦ ॥
స్వాన్ । అహమ్ ॥ ధృశానః । రుక్మః । ఉర్యా । వీతి । అద్వైత్ । దుర్మరీషమితిదుః-
మరీషమ్ । ఆయుః । శ్రియే । రుద్రానః ॥ అగ్నిః । అమృతః । అభవత్ । వయాభిరితివయా-
భిః । యత్ । ఏనమ్ । ద్యౌః । అజనయత్ । సురేతాఇతిసు-రేతాః ॥ విశ్వా । రూపాణి । ప్రతీతి ।
ముక్షుతే । కవిః । ప్రేతి । అసావీత్ । భద్రమ్ । ద్విపర్దఇతిద్వి-పదే । చతుష్పర్దఇతిచతుః-
పదే ॥ వీతి । నాకమ్ । అఖ్యత్ । సవితా । వరేణ్యః । అన్వీతి । ప్రయాణమితిప్ర-యాసమ్ ।
ఉషసః । వీతి । రాజతి ॥ నక్తోషాసా । సమనసేతిస-మనసా । విరూపేఇతివి-రూపే ।
రాపయేతేఇతి । శిశుమ్ । ఏకమ్ । సమీచీఇతి ॥ ద్యావా । జ్ఞామ । రుక్మః ॥ ౪౧ ॥ అన్తః ।
వీతి । భాతి । దేవాః । అగ్నిమ్ । ధారయన్ ॥ ద్రవిణోదాఇతిద్రవిణః-దాః ॥ సుపర్దఇతిసు-
పర్దః । అసి । గరుత్మాన్ । త్రివృదితిత్రి-వృత్ । తే । శిరః । గాయత్రమ్ । చక్షుః । స్తోమః ।
ఆత్మా । సామ । తే । తనూః । వామదేవ్యమితివామ-దేవ్యమ్ । బృహద్రథస్తరేఇతిబృహత్-
రథస్తరే । పక్షౌ । యజ్ఞాయజ్ఞీయమ్ । పుచ్చమ్ । ఛన్దాగ్ంసి । అజ్ఞాని । ధిష్టియాః । శ్రఫాః ।
యజుగ్ంషి । నామ ॥ సుపర్దఇతిసు-పర్దః । అసి । గరుత్మాన్ । దివమ్ । గచ్ఛ । సువః ।
పత ॥ ౪౨ ॥ నాభావనేయేనయామిజ్ఞామారుక్మోఽష్టాత్రిగ్ంశచ్చ ॥ ౧౦ ॥

అగ్నే । యమ్ । యజ్ఞమ్ । అధ్వరమ్ । విశ్వతః । పరిభూరితిపరి-భూః । అసి ॥
సః । ఇత్ । దేవేషు । గచ్ఛతి ॥ సోమ । యాః । తే । మయోభువఇతిమయః-భువః । ఊతయాః ।

సద్వి . దాశుషే ॥ తాభిః సః ॥ అవితా భవ ॥ అగ్నిః మూర్తా భువః ॥ త్వమ్ సః సోమ .
 యా . తే . దామాని ॥ తత్ సవితుః పరేణ్యమ్ భర్గః దేవస్యః ధీమహి ॥ ధియః
 యః సః ప్రచోదయాదితీప్ర-చోదయాత్ ॥ అచిత్తీ యత్ చక్షుమ దైవ్యే జనే .
 దీప్తిః దక్షిః ప్రభూతీతిప్ర-భూతీ పూర్వప్రతీతిపూర్వ-త్వతా ॥ ౪౩ ॥ దేవేషు . చ .
 సవితుః మానుషేషు . చ . త్వమ్ సః అత్ర సువతాత్ అనాగసః ॥ దోదయత్రి .
 సూసృతానామ్ చేతన్తీ సుమతీనామితీసు-మతీనామ్ ॥ యజ్ఞమ్ దధే సరస్వతీ ॥
 పావీరవి క్షన్యా చిత్రాయురితీచిత్ర-అయుః సరస్వతీ వీరపత్నీవీర-పత్నీ ధియమ్ .
 ధాత్ ॥ గ్నాభిః అర్చద్రమ్ శరణమ్ సజోషాఞ్జన-జోషాః దురాధర్షమితిరు-
 త్తధర్షమ్ గృణతే శర్మ యగ్ంసత్ ॥ పూషా గాః అన్వతీ ఏతు సః పూషా .
 రక్షతు అర్వతః ॥ పూషా వాజీమ్ సనోతు సః శుక్రమ్ తే అన్యత్ యజతమ్ .
 తే అన్యత్ ॥ ౪౪ ॥ విమరూపేణ్దివిమ-రూపే అహనీఞ్జతీ ద్యౌః ఇవ అసి ॥ విశ్వాః
 హి మాయాః అవసి స్వధావఞ్జతిస్వధా-వః భద్రా తే పూషన్తీ ఇహ రాతిః
 అస్తు ॥ తే అవర్తన్త స్వతవసఞ్జతిస్వ-తవసః మహిత్యనేతిమహి-త్వనా ఏతి నాకమ్ .
 తస్యః ఉరు చక్రిరే సదః ॥ విష్ణుః యత్ హా ఆవత్ వృషణమ్ మదచ్యుతమితి
 మద-చ్యుతమ్ వయః స సీదన్తీ అధీతి బర్హిషి ప్రియే ॥ ప్రేతి చిత్రమ్
 అర్మమ్ గృణతే తురాయ మారుతాయ స్వతవసఞ్జతిస్వ-తవసే భరధ్వమ్ ॥ యే
 సహగంసి సహసా సహన్తే ॥ ౪౫ ॥ రేజతే అగ్నే పృథివీ మఖేభ్యః ॥ విశ్వే దేవాః
 విశ్వే దేవాః ॥ ద్యావా సః పృథివీఞ్జతీ ఇమమ్ సిద్రమ్ అద్య ద్విస్సృక్మతిదివి-
 స్సృక్మమ్ ॥ యజ్ఞమ్ దేవేషు యచ్చతామ్ ॥ ప్రేతి పూర్వజేఞ్జతిపూర్వ-జే పితరా .

నవ్యసీధిః । గీర్విః । కృణుర్హమ్ । సదనే ఇతి । ఋతస్య ॥ ఏతి । సః । ద్యావాప్యధిపీతి
 ద్యావా-ప్యధిపీ । దైవ్యేన । జనేన । యాతమ్ । మహీ । వామ్ । పరూథమ్ ॥ అగ్నిమ్ ।
 సోమేన । భోధయ । సమిధానఋతీసమ్-ఇధాసః । అమర్తమ్ ॥ పూవ్యా । రేవేష । సః ।
 దధత్ ॥ సః । పావ్యవాదితీహవ్య-వాత్ । అమర్తమ్ । ఉశిత్ । దూతః । చనోహితః ॥ అగ్నిమ్ ।
 ధియా । సమితి । ఋద్వాతి ॥ తమ్ । సః । భవన్తు । వాజేవాఽఋతివాజీ-వాజీ ॥ ౪౬ ॥

॥ పూరుషత్వతాయజతస్తేఅస్యధుపాస్తేచనోహితోఽగ్నిరే ॥౧౧॥

యుజ్జానఇమామగృభ్యస్తేవస్త్వసస్తేవిపాజసావసపస్తాభమాస్తాస్త్వాఅస్యాకూతిం
 యదగ్నేయాన్యగ్నేయంయజ్జమేకాదశ ॥౧౧॥

॥ యుజ్జానోవర్మచస్యతదిత్యాస్త్యాభారతీస్వాగ్ంఅహగ్ంపట్నత్వారిగ్ంశత్ ॥౪౬॥

॥ యుజ్జానోవాజేవాజే ॥

॥ హరిఃఓమ్ ॥

॥ తథుత్ ॥

॥ శ్రీకృష్ణార్పణమస్తు ॥

ప్రథమప్రశ్నస్సమాప్తః